

Arkivnr: 2017/732-92

Saksbehandlar: Merethe Helland Nordnæs

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Valnemnda		12.12.2017
Fylkestinget		12.12.2017

Søknad om permisjon frå politiske verv i Hordaland fylkeskommune - Solbjørg H. K. Marjala

Samandrag

Representanten Solbjørg Helen Krossli Marjala har søkt om permisjon frå politiske verv i Hordaland fylkeskommune. Ho og hennar familie har blitt godkjent som fosterheim og ventar no på å få eit fosterbarn. Det vert søkt om permisjon frå den 01.11.2017 til og med den 01.11.2018. Ho er folkevald for partiet Rødt.

Fylkesrådmannen rår til at representanten Solbjørg Helen Krossli Marjala får permisjon frå politiske verv i Hordaland fylkeskommune i tida 01.11.2017 til og med 01.11.2018.

Dersom det vert innstilt på at Marjala får permisjon frå sine politiske verv i Hordaland fylkeskommune, må det gjerast innstilling til nye val for den tida Marjala har permisjon.

Forslag til innstilling

1. Solbjørg Helen Krossli Marjala får permisjon frå verv som varamedlem til fylkestinget, medlem i utval for opplæring og helse, medlem i valnemnda, medlem i rådet for menneske med nedsett funksjonsevne, varamedlem til klagenemnda og varamedlem til Vestlandsrådet.
2. For den tida Solbjørg Helen Krossli Marjala har permisjon gjer fylkestinget slike val:
  - a) Varamedlem til fylkestinget
  - b) Medlem i utval for opplæring og helse
  - c) Medlem i valnemnda
  - d) Medlem i rådet for menneske med nedsett funksjonsevne
  - e) Varamedlem til klagenemnda
  - f) Varamedlem til Vestlandsrådet

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Ingrid Kristine Holm Svendsen
fylkesdirektør økonomi og organisasjon

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Fylkesrådmannen, 24.11.2017

Representanten Solbjørg Helen Krossli Marjala har i E-post av 22.09.2017 søkt om permisjon frå politiske verv i Hordaland fylkeskommune. Ho skriv:

«Jeg og min familie er blitt godkjent som fosterhjem. Vi er nå i prosessen med å få et fosterbarn. Fosterbarn har vanligvis vonde erfaringer som gjør at de krever mye omsorg og tett oppfølging. For å frigjøre mest mulig tid til dette ser jeg meg nødt til å søke permisjon fra vervet i utvalget for helse og opplæring og fra vervet som 1 vara til fylkestinget. Det søkes om permisjon fra 1.11.2017 til og med 1.11.2018. Håper på positivt svar.»

Søknaden frå Marjala vert tolka slik at søknaden gjeld permisjon frå alle hennar politiske verv i Hordaland fylkeskommune.

Solbjørg H. K. Marjala har fylgjande verv i Hordaland fylkeskommune:

Varamedlem til fylkestinget
 Medlem i utval for opplæring og helse
 Medlem i valnemnda
 Medlem i rådet for menneske med nedsett funksjonsevne
 Varamedlem til klagenemnda
 Varamedlem til Vestlandsrådet

Rettsleg grunnlag:

Fritak frå teneste i verv på grunnlag av søknad er regulert i kommunelova § 15 nr. 2 som lyder:

«2. Kommunestyret og fylkestinget kan etter søknad frita, for et kortere tidsrom eller resten av valgperioden, den som ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjømte sine plikter i vervet.»

Om korleis denne regelen er å forstå, går det fram i kommentarene til kommunelova (Overå/Bernt, Kommuneloven med kommentarer):

«Fritak er betinget av at vedkommande «ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjømte sine plikter i vervet». Fritaksgrunn vil i første rekke være at søkerens arbeidsforhold, dårlig helse eller andre velferdsegrunner gjør det ekstra byrdefullt å oppfylle de plikter vervet medfører. Avgjørelsen må nødvendigvis bli temmelig skjønnsmessig. Forhold som politisk motgang, endret politisk oppfatning eller utilfredshet med organets arbeid vil imidlertid etter tradisjonell lære som utgangspunkt ikke kunne kvalifisere til fritak. Men etter at man i loven nå også har tatt inn ordet «belastning» som alternativ til «vanskelighet», kan man ikke helt utelukke slike forhold som fritaksgrunn i situasjoner hvor de har ført til helsemessige eller sosiale belastninger for et medlem, Jf. NOU 1990: 13 s. 185 hvor det blant annet uttales:

«Utvalget vil vise til at det kan være usikkert hvor langt begrepet «uforholdsmessig vanskelighet» rekker og foreslår derfor formuleringen» .....den som ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning...» for å klargjøre at det også kan være andre forhold enn de som er nevnt overfor som kan gjøre det svært vanskelig for en representant å fortsette i vervet, og hvor det derfor kan være rimelig å frita vedkommende.»

Vurdering:

Det går fram av kommunelova § 15 nr. 2 at kommunestyret og fylkestinget kan etter søknad frita, for eit kortare tidsrom eller resten av valperioden, den som ikkje uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjømte sine plikter i vervet. Problemstillinga her er om Solbjørg H. K. Marjala kan skjømte sine pliktar som varamedlem for fylkestinget, medlem i utval for opplæring og helse, medlem i valnemnda, medlem i rådet for menneske med nedsett funksjonsevne, varamedlem i klagenemnda og varamedlem til Vestlandsrådet utan uforholdsmessige vanskelegheitlar eller belastningar. Det går fram av både kommunelova og kommentarane til kommunelova, at det skal mykje til for at ein representant skal få fritak frå eit politisk verv. I kommentarane til kommunelova vert det og vist til at «Fritaksgrunn vil i første rekke være at søkerens arbeidsforhold, dårlig helse eller andre velferdsgrunner gjør det ekstra byrdefullt å oppfylle de plikter vervet medfører».

Marjala og hennar familie er godkjent som fosterheim og var når søknaden om permisjon var sendt den 22.09.2017, i ein prosess for å få eit fosterbarn. Marjala er 1. varamedlem til fylkestinget for partiet Rødt si liste. Ho er medlem i utval for opplæring og helse, valnemnda og rådet for menneske med nedsett funksjonsevne. Ho er 1. varamedlem til klagenemnda på Rødt si liste samt varamedlem til Vestlandsrådet. Marjala har mange politiske verv i Hordaland fylkeskommune. Ein kan her sjå at det kan bli vanskelig for ho å skjøtte sine verv når ho samstundes skal vere fostermor, noko som krev at ein er mykje tilstades og gjev omsorg for fosterbarnet. Sjølv om det skal leggjast til grunn ei streng vurdering for å gje permisjon er det fylkesrådmannen si vurdering at vervet som varamedlem til fylkestinget, medlem i utval for opplæring og helse, valnemnda og rådet for menneske med nedsett funksjonsevne, varamedlem til klagenemnda og Vestlandsrådet er vanskeleg å kombinere på ein god måte i den tida ho er fostermor. Fylkesrådmannen rår difor til at det vert gitt permisjon og føretekte suppleringsval.

Dersom Marjala får permisjon frå sine politiske verv i Hordaland fylkeskommune, bør det gjerast suppleringsval for den tida ho har permisjon. Kommuneleva § 16 som gjeld Opprykk og nyvalg, regulerer dette forholdet.

Kommuneleva § 16 lyder:

- «1. Har medlemmet forfall til et møte i et folkevalgt organ, innkalles varamedlemmet såvidt mulig i nummerorden de er valgt. Varamedlemmer innkalles fra den gruppe hvor det er forfall.
2. Hvis medlemmet av kommunestyret eller fylkestinget trer endelig ut eller får varig forfall, trer varamedlemmer fra vedkommende gruppe inn i deres sted i den nummerorden de er valgt hvis organet er valgt ved forholdsvalg. Er et kommunestyre valgt ved flertallsvalg, trer varamedlemmet inn i den nummerorden de er valgt.
3. Dersom et medlem av et annet folkevalgt organ enn kommunestyre og fylkesting, kommunestyrekomite` og fylkestingskomite` trer endelig ut, velges nytt medlem, selv om det er valgt varamedlem. Organet skal suppleres fra den samme gruppe som den utredende tilhørte. Viser det seg at denne fremgangsmåten fører til at et kjønn vil bli representert med mindre enn 40 prosent av medlemmene i organet, skal det så langt det er mulig velges nytt medlem fra det underrepresenterte kjønn.
4. Trer lederen av et folkevalgt organ endelig ut av organet, skal det velges en ny leder.
5. Er antallet varamedlemmer eller en gruppes varamedlemmer til formannskapet, fylkesutvalget eller et annet folkevalgt organ valgt av kommunestyret eller fylkestinget blitt utilstrekkelig, kan kommunestyret eller fylkestinget selv velge ett eller flere faste eller midlertidige varamedlemmer. Suppleringsvalg skal skje fra den gruppen som har et utilstrekkelig antall varamedlemmer. Viser det seg at denne fremgangsmåten fører til at et kjønn vil bli representert med mindre enn 40 prosent av varamedlemmene til organet eller gruppens varamedlemmer, skal det så langt det er mulig velges nytt varamedlem fra det underrepresenterte kjønn. Myndigheten til å foreta suppleringsvalg til andre organer enn formannskapet eller fylkesutvalet kan delegeres til formannskapet eller fylkesutvalet.
6. Ved suppleringsvalg etter nr. 3 og nr. 5 kan vedkommende gruppe selv utpeke den som skal rykke inn på den ledige plassen. Gruppen underretter deretter kommunestyret eller fylkestinget, som velger vedkommende dersom de lovbestemte vilkår er oppfylt. Tilsvarende gjelder ved suppleringsvalg i henhold til nr. 5 siste punktum.»

Vervet som medlem i fylkestinget vert å fylla etter kommuneleva § 16 nr. 5.

Fylkesvalstyret føretek nytt valoppgjær for å fylla den ledige varamedlemsplassen i fylkestinget når fylkesordførar finn det nødvendig, Jfr. vallova § 14-2 nr. 2.